

Tentamen i Numeriska metoder för DN1212, DN1214, DN1215, DN1240, DN1241, DN1243
Onsdag 17/3 2010, kl 14-17

DEL 2 Inga hjälpmedel. Rättas endast om del 1 är godkänd. Betygsgränser inkl bonuspoäng: 10p D, 20p C, 30p B, 40p A.

- (15p) 1. Givet följande icke-linjära ekvationssystem:

$$x^3 + 10x = y + 5, \quad x + y^3 = 10y - 1 \quad (*)$$

- a) (3p) Inför lämpliga beteckningar och formulera Newtons metod för ekvationssystemet.
- b) (4p) Motivera varför $x = 0.5, y = 0.15$ är en bra startgissning.
- c) (4p) Formulera det linjära ekvationssystem som skall lösas i den första iterationen.
- d) (4p) Skissera därefter en algoritm, gärna i form av ett MATLAB-program som löser (*) med Newtons metod, och med fel mindre än 10^{-6} i varje komponent av lösningen. För varje iteration ska bägge komponenterna och deras korrekationer skrivas ut.

- (20p) 2. Givet följande differentialekvationsproblem

$$m \frac{d^2 y}{dt^2} = -mg - C \left(\frac{dy}{dt} \right)^2$$

Parametrarna m , g och C har alla positiva värden.

- a) (3p) Skriv om differentialekvationen som ett system på vektorform av första ordningen.

$$\frac{d\mathbf{u}}{dt} = \mathbf{f}(t, \mathbf{u})$$

- b) (12p) Antag att vi har begynnelsevärden $y(0) = 1$ och $\frac{dy}{dt}(0) = 1$. Vi vill beräkna den tidpunkt T då $y(T) = 0$.
Skissera en algoritm, gärna i form av ett MATLAB-program, som med Eulers metod ger en lösningskurva $(t_0, y_0), (t_1, y_1), (t_2, y_2), \dots$ fram till det t_i -värde, där $y_i < 0$ för första gången. Detta t_i -värde ger en grov approximation till T . Som siffervärden på parametrarna används: $m = 1, g = 9.81$, och $C = 0.03$. Steglängden h väljs till $h = 0.01$. Lösningskurvan ska plottas.
- c) (5p) Utöka algoritmen i b) så att tidpunkten T bestäms noggrannare med hjälp av linjärinterpolation genom att använda de två sista punkterna på lösningskurvan i b).

- (15p) 3. Betrakta sambandet

$$\int_0^1 \frac{e^{-kx^2}}{1+x^2} dx = 0.75$$

Strukturera en algoritm för numerisk beräkning av parametern k . Vilka delproblem behöver lösas och vilka numeriska metoder är lämpliga? Inför lämpliga beteckningar och formulera en algoritm. Programkod behövs EJ! Diskutera hur trunckeringsfelen i metoderna bidrar till en felgräns för det som söks.